

PREMI LO GRIFONET

A Jordi Cuixart amb motiu de la concessió del Premi Grifonet 2019

[Este text d'homenatge va ser llegit durant l'acte de lliurament del Premi Lo Grifonet, que anualment atorga Òmnium Cultural de les Terres de l'Ebre, celebrat a Roquetes el propassat 21 de desembre.]

A l'hora de parlar del nostre homenatjat, Jordi Cuixart i Navarro, em permetreu que m'adrece directament a ell, a qui no només tenim present, sinó que també portem dins dels nostres cors.

Jordi, este Premi Grifonet més que honorar-te a tu, ens interpel·la a nosaltres.

Sí, sí, Jordi, ja ho sabem. No vols ser l'únic protagonista del premi; en acceptar-lo el fas extensiu a totes i tots els qui estan patint la mateixa pena que tu: la Carme, la Dolors, el Joaquim, el Jordi Sánchez, el Jordi Turull, el Josep, l'Oriol i el Raül. I a aquells i aquelles que han sofert judici i represàlies per l'1 d'octubre i pel 9 de novembre, que s'han hagut d'exiliar, que estan entrant i sortint de la presó (massa vegades no en surten), i a tothom que està patint repressió pel sol fet d'haver volgut ser protagonistes del propi present i del propi futur.

Seguim en aquella "Dictadura ibèrica" que tan sarcàsticament retratava Ge-

rard Vergés: "Qui, per escrit o de paraula, diu / que ignora per què fou empresonat, / manifestant està, en realitat, / que hom pot ser empresonat sense motiu. / I aquest parer, tan foll com delictiu; / ja és prou per ser privat de llibertat. / Bo és tenir el pensament enjarjolat / i aquell que pensa, a la presó captiu. [...]". Però, com escriu a *Ens han deixat el criu* Zoraida Burgos, la teua predecessora en el premi, "quan no ens deixen res més que mordasses, / els mots es fan udols en plena fosca".

I tu, sense arronsar-te, de forma valenta, has convertit la presó en un altaveu per a denunciar la injustícia. Malgrat tants dies i tantes nits d'injusta -injustíssima- presó, fas "udols en plena fosca" i repetixes una i altra vegada que "no podran empresonar les idees". És clar que esta és la seua debilitat i la nostra fortalesa, és clar que les nostres idees són lliures i les hem de preservar lliures, perquè, com escrivia José Luis Sampedro, "sense la llibertat de pensament, la llibertat d'expressió no servix per a res".

I és que, Jordi, tot el poble de Catalunya està patint repressió, i a vosaltres us han agafat com a caps de turc de la seua venjança. Tanmateix, a poc a poc estem comprovant que des de Nacions Unides, des d'Amnistia Internacional,

des de tribunals de la Unió Europea, des de parlaments, organismes i gent compromesa amb la pau i la llibertat d'arreu del món estan dient que és lícit voler decidir el futur, que és lícit defensar pacíficament les idees al carrer i als parlaments, que és lícit expressar-se a través de les urnes. I també, com tu ja has dit i repetit, d'alguna manera estan expressant que "quan la injustícia és la llei, la desobediència civil és un dret". Sempre hem estat convençuts i convençuts de tindre la raó: ara ens estem carregant de raons.

Som els descendents de gent que ha lluitat, i molt, per la llibertat, per la justícia, per la democràcia, pels drets... I hem continuat la lluita, i tenim el deure de continuar-la, per nosaltres, per les criatures que ja tenim al darre i per les que vindran. I en estes lluites compartides, aquí, a l'Ebre, tenim ben present -com tu saps i valores- la lluita perquè siga una realitat que "lo riu és vida", la lluita que ha contribuït a cohesionar-nos, a donar-nos autoestima i a comprovar que junts i juntes ho podem fer. I aquí estem! I esta lluita i la del Castor i la de trens dignes i la dels abocadors nuclears... i tantes altres -com a tu també t'agrada remarcar- són la mostra més clara que hi ha moments històrics en què podem ser

imparables i que, si tenim fe, si ens ho proposem, "ho tornarem a fer".

A Òmnium Cultural ho venim manifestant des dels nostres orígens, tots i totes, amb les juntes i els presidents i les presidentes al capdavant, com ho va fer de manera tan enèrgica i delicada a la vegada l'estimada Muriel. "Totes i tots sou petits trossets de la presidència d'Òmnium; i jo també soc petits trossets de tots vosaltres", ens has dit. Per això tenim gravat al cap i al cor que no podem altxar en la defensa de la llengua, de la cultura, del país i de la cohesió social des de la catalanitat, una catalanitat que -sí, sí, ja ho sabem- és el que dona sentit a l'espai de Catalunya, però que va més enllà, de Salses a Guardamar i de Fraga a Maó i l'Alguer.

Com no hem de ser forts i fortes veient la teua fortalesa? Com no podem tindre autoestima veient la teua dignitat democràtica? Com no hem de tindre esperança veient el teu ànim, que ens contagia? I veient el teu grau de compromís, com no hem d'estar compromesos i compromeses amb la força transformadora de la cultura i de la veritable democràcia?

Cap servitud, ni a monarquies indignes, ni a poders polítics i econòmics castradors, ni a altes instàncies judi-

Màrius Pont Fandos

cialment injustes, ni a lleis suposadament immutables usades com a armes per a imposar-se sobre de la voluntat del poble i dels drets de les persones! Cap servitud, però -com Espriu- sabem molt bé al servei de qui estem: "Ens mantindrem fidels per sempre més al servei d'aquest poble". Et fem lliurament del Premi Lo Grifonet 2019 aquí, a Roquetes, una població i una gent que van patir en pròpia carn la terrible violència contra l'expressió democràtica de l'1 d'octubre del 2017. Este és un Grifonet que clama democràcia i llibertat. Este és un Grifonet ple d'amor i que posa la mirada en una societat millor, en "un bosc ple d'amor". És un honor i un goig oferir-te'l. És un honor i un goig tenir-te de president. O... millor encara: és un honor i un goig tenir-te. T'estimem! Us estimem a totes i a tots!